

Hvad er Vores Ansvar overfor Vores Forældre?

Bismillahir Rabmanir Raheem

Følgende artikel blev udgivet til Shabab fra Hizb-ut-Tahrir i England, i anledning af Shawwal 1421 Hijri:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنَا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ﴾

”Og Vi pålagde mennesket (en god opførsel overfor) sine forældre, hans mor bar ham med besværlighed ovenpå besværlighed, og hans amning foregik i to år, (så tag imod befalingen og) vær taknemmelig overfor Mig og dine forældre, og din endestation er hos Mig.” [MOQ Luqman 31:14]

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ أَمَّا بَعْدُ

Al taknemmelighed tilkommer alverdens Herre, Allah ﷻ. Og må Hans velsignelser og fred være over vores mester, Muhammad, og over hans familie og tilhængere. Hvad der følger:

Kære Shabab, som Da'wah-bærere er I velvidende om de forpligtelser og ansvar, Islam har placeret over jer. Gennem Sin Nåde så har Allah ﷻ givet jer beslutsomheden til at bære denne Deens byrder og arbejde for at høste belønningerne i det Hinsides. Allah ﷻ har også tilladt jer at opfatte sandheden af Islam og dens regler, så jeres sinde er fyldt med tanker omkring Ahkam Shar'iyah og deres applicering i livet.

Et af de grundlæggende og uundgåelige ansvar, I er blevet beordret med, er jeres pligt overfor jeres forældre, og de rettigheder jeres forældre har over jer. Vigtigheden af denne sag, bør være ligeså klar hos jer, som den klarhed I har vedrørende renheden i den islamiske 'Aqidah og Tawheed.

Imam al-Qurtubi sagde, refererende til ovennævnte Ayah, at de retslærde har sagt, "... at de personer, som mest fortjener de største rettigheder, taknemmelighed, god opførsel og lydighed, efter Skaberens, er forældrene. Dette er fordi Allah ﷻ har forbundet taknemmelighed til Ham, med taknemmeligheden til forældrene, når vi i denne Ayah læser: "Tak Mig, og dine forældre".

Desuden blev det berettet af Anas ؓ at Muhammad ﷺ blev spurgt om de største synder. Han ﷺ svarede:

((الشِّرْكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَقَتْلُ النَّفْسِ وَقَوْلُ الزُّورِ))

”At sidestille (Shirk) noget med Allah, at være ulydige overfor forældrene, og forårsage dem smerte eller skade, at dræbe uretmæssigt, og falsk tale”. [Sahih Muslim, i Kitab al-Iman]

Og Abdul-Rahman bin Abi Bakrah ؓ fortalte fra sin far, som sagde:

((قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَلَا أَنْبُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكِبَائِرِ قُلْنَا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَكَانَ مُتَكِنًا فَجَلَسَ فَقَالَ أَلَا وَقَوْلُ الزُّورِ وَشَهَادَةُ الزُّورِ أَلَا وَقَوْلُ الزُّورِ وَشَهَادَةُ الزُّورِ فَمَا زَالَ يَقُولُهَا حَتَّى قُلْتُ لَا يَسْكُتُ))

”Allahs Sendebud ﷺ sagde: **”Skal jeg ikke fortælle jer om de allerstørste synder? Vi sagde: ”Selvfølgelig, Åh Allahs Sendebud!” Han ﷺ sagde: ”At man sidestiller partnere med Allah, og ulydighed overfor forældre.** Han lå ned, hvorefter han satte sig op, og sagde, **”Falsk tale og falsk vidnesbyrd. Falsk tale og falsk vidnesbyrd.”** Han fortsatte med at sige det, indtil jeg sagde: ”Han vil ikke være stille.” [Sahih al-Bukhari, i Kitab al-Adab]

Sådan er betydningen af opfyldelse eller forsømmelse af ens forældre, at Allah ﷻ har nævnt det i forbindelse med forbudet imod, og den seriøse synd, at sidestille partnere med Allah ﷻ. Derfor er det ikke passende eller karakteristisk for jer, Da’wah-bærere, der stræber for at opnå Allahs ﷻ tilfredshed, at tage let på denne sag. Derimod forbinder I denne sag til lydighed og ulydighed overfor Allah ﷻ, og til belønning og straf. En sådan forståelse er klar hos jer, og det berettes via Abu Umamah, at en mand henvendte sig til Muhammad ﷺ og spurgte:

((أَنْ رَجُلًا قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا حَقُّ الْوَالِدَيْنِ عَلَيَّ وَكَيْفَ قَالَ هُمَا جَنَّتَكَ وَتَارَكَ))

”Åh Allahs Sendebud: Hvad er forældrenes rettigheder over deres børn?” Han ﷺ svarede: **”De er dit Paradis, og dit Helvede”.** [Sunan Ibn Majah, i Kitab al-Adab]

I er velvidende om den uislamiske atmosfæres oprindelse og indflydelse, som forurener familielivet, og som søger at fordreje, og forkaste de rettigheder, som Shari’ah har pålagt jer, overfor jeres forældre. Hvordan kan vi tillade den vestlige kulturs dekadence og umoralskhed, at være en målestok for os i den måde vi behandler vores forældre på? Deres forsømmelse af, uvenlighed og hånlige optræden overfor, og overgreb imod, deres forældre, er store forbrydelser som har splittet far fra søn, og mor fra datter. Det efterlader familiestrukturen forkastet, og i ruiner, idet forældreautoriteten undermineres og latterliggøres, frem for at blive respekteret. Det efterlader forældre irriterede, foragtfulde, trøstesløse, og afskåret fra den kærlighed og støtte, deres børn burde give dem. I deres alderdom placeres forældre på plejehjem, fordi deres børn har for travlt med at leve livet efter dem. Det er realiteten i det vestlige samfund og må Allah ﷻ beskytte jer og jeres forældre fra dette Ameen.

Kære Shabab, jeres hengivenhed til Allah ﷻ og Muhammads ﷺ eksempel, forpligter jer til at adlyde jeres forældre i de anliggender, hvori de har en rettighed over jer, og Islam har fordømt dem, som viser ulydighed overfor dem, eller forårsager dem smerte.

((الشِّرْكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَقَتْلُ النَّفْسِ وَقَوْلُ الزُّورِ))

”At sidestille (Shirk) noget med Allah, at være ulydige overfor forældrene, og forårsage dem smerte eller skade, at dræbe uretmæssigt, og falsk tale”. [Sahih Muslim, i Kitab al-Iman]

Derfor overholder I rettighederne overfor jeres forældre, uden forsømmelse, og uden at udtrykke modvilje overfor udførslen af deres rettigheder, om end det måtte være at købe ind for dem, at ledsage, eller tage dem med på en rejse, gøre huset rent, forsørge dem, eller at tage jer af dem, når de er syge.

Han ﷺ forbandede manden, der ikke opnåede sit Jannah gennem sine forældre. Abu Hurayrah ؓ berettede, at Muhammad ﷺ sagde:

((رَغِمَ أَنْفٌ تَمَّ رَغِمَ أَنْفٌ قِيلَ مَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ مَنْ أَدْرَكَ أَبُوبِهِ عِنْدَ الْكَبِيرِ أَحَدَهُمَا أَوْ كِلَيْهِمَا فَلَمْ يَدْخُلِ الْجَنَّةَ))

”Må han blive ydmyget, må han blive vanæret, og må han blive degraderet!” De spurgte: ”Hvem?” Han ﷺ svarede, **”Den uheldige person, hvis forældre, eller én af dem, opnår at blive gamle i hans levetid men han vil ikke indtræde Paradiset”.** [Sahih Muslim, i Kitab al-Birr wa al-Silah...]

Og han ﷺ har forbundet faderens tilfredshed til Allahs ﷻ Tilfredshed.

'Abdullah bin 'Umar ؓ berettede, at Muhammad ﷺ sagde,

((رَضِيَ الرَّبُّ فِي رِضَى الْوَالِدِ وَسَخَطُ الرَّبِّ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ))

”Herrens tilfredshed sker i faderens tilfredshed, og Herrens utilfredshed sker i faderens utilfredshed”. [Sunan al-Tirmidhi, i Kitab al-Birr wa al-Silah]

Disse rettigheder som tilkommer jeres forældre, gælder til og med graven. Det berettes, at mens Sahabah ؓ sad med Allahs Sendebud ﷺ, kom en person fra Banu Salamah, og sagde til ham ﷺ:

((بَيْنَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذْ جَاءَهُ رَجُلٌ مِنْ بَنِي سَلَمَةَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ بَقِيَ مِنْ بَرِّ أَبِي شَيْءٍ أَبْرَهُمَا بِهِ بَعْدَ مَوْتِهِمَا قَالَ نَعَمْ الصَّلَاةُ عَلَيْهِمَا وَالِاسْتِغْفَارُ لَهُمَا وَإِنْفَاذُ عَهْدِهِمَا مِنْ بَعْدِهِمَا وَصَلَةُ الرَّحِمِ الَّتِي لَمْ تُوصَلْ لِنَا بِهِمَا وَإِكْرَامُ صَدِيقِهِمَا))

”Åh Allahs Sendebud! Har mine forældre rettigheder over mig, efter deres død?” ”Ja”, svarede han ﷺ. **”At du beder om tilgivelse og barmhjertighed for dem, at opfylde de løfter de har lavet, at bevare slægtsbåndet, og være respektfuld overfor deres venner”.** [Sunan Abu Dawud, i Kitab al-Adab]

Shari'ah har pålagt jer, at vise jeres forældre kærlighed, venlighed og varme. Det står skrevet i den Bærede Bog:

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا﴾

”Og Vi pålagde mennesket at være pligtopfyldende og venlige overfor sine forældre...” [MOQ al-Ahqaf 46:15]

Al-Sabooni skrev i sin forklaring af denne Ayah: ”Allah er tilfreds når forældrene er tilfredse og utilfreds når forældrene er utilfredse. Det er derfor at Allah ﷻ betroede og tilskyndede slaven, og beordrede dem med en absolut ordre (Amr Jazim), at de skal være venlige overfor forældre.”

'Abdullah bin Mas'ud ؓ sagde:

((سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ قَالَ الصَّلَاةُ عَلَى وَفَّيْهَا قَالَ ثُمَّ أَيٌّ قَالَ ثُمَّ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ قَالَ ثُمَّ أَيٌّ قَالَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ حَدَّثَنِي بِهِنَّ وَكُوِ اسْتَزَدْتُهُ لَزَادَنِي))

”Jeg spurgte Profeten ﷺ om hvilken handling, der er mest elsket hos Allah. Han ﷺ svarede, **”At lave Salah til tiden.”** Jeg spurgte: ”Hvad er det næste?” Han svarede: **”God opførsel overfor forældrene.”** Jeg spurgte igen: ”Hvad er det næste?” Han ﷺ svarede: **”At deltage i Jihad for Allahs skyld.”** Jeg spurgte kun om det, og havde jeg spurgt om mere, ville han ﷺ have svaret.” [Sahih al-Bukhari, i Kitab Mawaqit al-Salah]

Allah ﷻ gjorde det syndigt at hæve stemmen det mindste overfor forældrene. Han ﷻ beordrede mennesket til at tiltale forældrene med de bedste ord, at tage sig af dem, når de bliver gamle, at betjene dem, og ikke nægte dem nogen af deres rettigheder.

I Qur'anen finder vi:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَانِي صَغِيرًا﴾

”Og din Herre bestemte, at man ikke skal tilbede andet end Ham og have god opførsel overfor forældre. Skulle en af dem, eller begge to, opnå alderdom, så sig ikke ’Uff’ til dem, eller skæld dem ud, men tal til dem med en ærefuld tale. Og sænk din ’vinge’ af venlighed og overbærenhed over dem, og sig: ”Åh Herre! Vis dem Din barmhjertighed, fordi de opdragede mig, da jeg var lille.” [MOQ al-Isra 17:23-24]

Al-Sabooni sagde, refererende til denne Ayah, at ”Allah ﷻ har beordret venlighed overfor forældre, og Han ﷻ forbandt tilbedelse af Ham ﷻ til venlighed overfor forældre, og de rettigheder, forældre har over deres børn. Allah ﷻ har betroet jer med deres varetagelse, især når en af dem, eller begge to bliver gamle. Og her specificeres alderdom, fordi det er der hvor de har allermost brug for hjælp, venlighed og støtte, og at man opfylder deres rettigheder, fordi de er svage. Sig heller ikke noget til jeres forældre der viser, I enten er vrede eller irriterede, som for eksempel ordet ’Uff’. Og sig heller ikke noget, eller lad dem høre noget dårligt sprog fra jer, eller råb af dem med hårdhed, på grund af noget I ikke kan lide fra dem.”

Mujahid kommenterede, ”Hvis forældrene blev gamle, og endte med at urinere, og besørge på sig selv, så føl ikke afsky eller sig, ’Uff’ til dem. Fjern derimod urinen og afføringen fra dem, ligesom de plejede at gøre da I var små, uden at de følte en afsky i at gøre dette for jer.”

Det er tydeligt, at Shari’ah har påbudt jer at vise venlighed, respekt og varme overfor jeres forældre, og har placeret en pligt over jer, vedrørende husly og varetagelsen af dem, når de har allermost behov for hjælp, efterhånden som de bliver ældre. Disse behov er ligeså store, som dem I havde, da I var meget små i jeres forældres arme, og de værdsatte jer.

Det er blevet berettet, at en mand engang spurgte Sa’id bin Al-Musaiyab ؓ: ”Jeg forstår alt i denne Ayah omkring venlighed, og respekt overfor forældre, bortset fra sætningen, ”Tiltal dem på ærefulde præmisser”. Sa’id svarede, ”Det betyder, at du skal tiltale dem, som en tjener tiltaler sin herre.”

Qur’anen informerer os:

﴿وَإِخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ﴾

”Og sænk en barmhjertig vinge af underkastelse og ydmyghed over dem.” [MOQ al-Isra 17:24]

’Urwa bin al-Zubayr sagde, denne Ayah, ”Betyder at man ikke skal nægte sine forældre, hvad de beder om”.

Dette er fordi, et barn aldrig kan betale sine forældre tilbage. Og Sendebudet ﷺ sagde;

((لَمْ يَجْزِي وَكَدَّ وَالِدًا إِلَّا أَنْ يَجِدَهُ مَمْلُوكًا فَيَشْتَرِيهِ فَيُعْتِقَهُ))

”Et barn kan ikke betale sin far tilbage, medmindre han fandt ham som en slave, købte ham, og slap ham fri” [Sahih Muslim, i Kitab al-’Utaq]

Zur’ah bin Ibrahim sagde, at en mand kom til ’Umar ؓ og sagde til ham, ”Jeg har en gammel mor som ikke kan gå hen for at opfylde sine organiske behov, så jeg bærer hende på min ryg. Jeg hjælper hende også med at lave afvaskning (wudu’), mens jeg vender mit ansigt væk fra hende (på grund af respekt). Har jeg opfyldt min pligt overfor hende?” ’Umar ؓ sagde, ”Nej.” Manden sagde: ”Selv hvis jeg bærer hende på min ryg, og anstrenger mig i hendes tjeneste?” ’Umar ؓ svarede: ”Hun gjorde det samme for dig, (da du var lille), og håbede, at du ville leve, men dig, du venter på, at hun går bort (dvs. dør).” [Se Birr-ul-Walidain, af Ibn al-Jawzi]

Muhammad ﷺ udtrykte tydeligt frugterne af jeres venlighed overfor jeres forældre, og har endda forbundet det til jeres barns venlighed overfor jer.

Allah ﷻ forbandt også venlighed overfor forældre til nemhed, når døden indtræffer. Jabir ؓ rapporterede at Muhammad ﷺ sagde:

Rifa'ah bin 'Iyas ؓ sagde, ”Jeg så al-Harith al-Ukli gå grædende i sin mors begravelsesoptog. Så blev han spurgt: ”Hvorfor græder du?” Han sagde, ”Hvorfor skal jeg ikke græde når en dør til Jannah er blevet lukket for mig?”

Islam har forpligtet de gode relationer til forældrene, selv hvis de tager fejl i en sag. Islam søgte at placere moderen og faderen i den højeste respekt, således at de kunne føle komfort og sindsro, sammen med deres børn. Islam har gjort det til en forpligtelse over barnet, ikke at forårsage bekymring for forældrene, når det handler om sager hvad angår dem, om end det måtte være at nægte dem børnebørn, eller ikke at assistere dem når de har brug for hjælp. Islam har også foreskrevet, at ingen andre skal favoriseres over dem, og at deres ære ikke formindskes, når barnet taler. Islam har ydermere pålagt det pligtopfyldende barn, at være hurtig i sin besvarelse af forældrene, og ikke trække deres fødder hen ad jorden når de bliver bedt om noget, for dette er ligesom ulydighed.

Kære Shabab! Bevidstheden om beskidtheden, korruptionen og indflydelsen, fra den uislamiske atmosfære, som er rettet mod familien, tjener kun til at agitere og motivere jer yderligere hen imod at arbejde for den noble Khilafah. Den presser jer ligeledes til at sikre, at den islamiske atmosfære frembringes ud af den måde, hvorpå I nøje opfylder jeres pligter overfor jeres forældre.

Kære Shabab! I legemliggør dette eksempel, og søger den beskrivelse Allah ﷻ gav os i Surah al-Tawbah:

﴿التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾

”Dem der vender sig angrende mod Allah; der tjener Ham og lovpriser Ham; der vandrer hengivent til Allahs sag; der bukker og falder på knæ; der påbyder det gode, og forbyder det slette, og som overholder Allahs grænser. Erklær den gode nyhed for de Troende.” [MOQ al-Tawbah 9:112]

Og:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُغِضَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٌ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلأَوَّابِينَ غَفُورًا﴾

”Og din Herre har bestemt, at I ikke skal tilbede andre end Ham, og vise venlighed til forældre. Hvis en af dem, eller begge to bliver gamle, så sig ikke et uforskammet ord til dem, og skæld dem heller ikke ud, men tiltal dem med en ærefuld tale. Og sænk en ydmyg vinge over dem ud af venlighed, og sig: ’Min Herre! Skænk dem Din Nåde, ligesom de opdragede mig i min barndom. Jeres Herre ved bedst, hvad der er i jeres indre. Og hvis I er retskafne, er Han sandelig den mest Tilgivende (igen og igen).” [MOQ al-Isra 17:23-25]

﴿رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾

”... Min Herre! Giv mig evnen til at vise dig min taknemmelighed for Din Nåde som Du har vist mig og mine forældre, og at jeg udfører gode gerninger, som Du er tilfreds med, og gør mine børn retskafne. Sandelig, jeg har vendt mig mod Dig angrende; og jeg er visselig en af dem, som underkaster sig (dvs. muslimerne).” [MOQ al-Ahqaf 36:15]

Shawwal Måned 1421 Hijri

Kilde: Medlemmer af Hizb-ut-Tahrir i England

Oversætters note: Der er redigeret i artiklen.